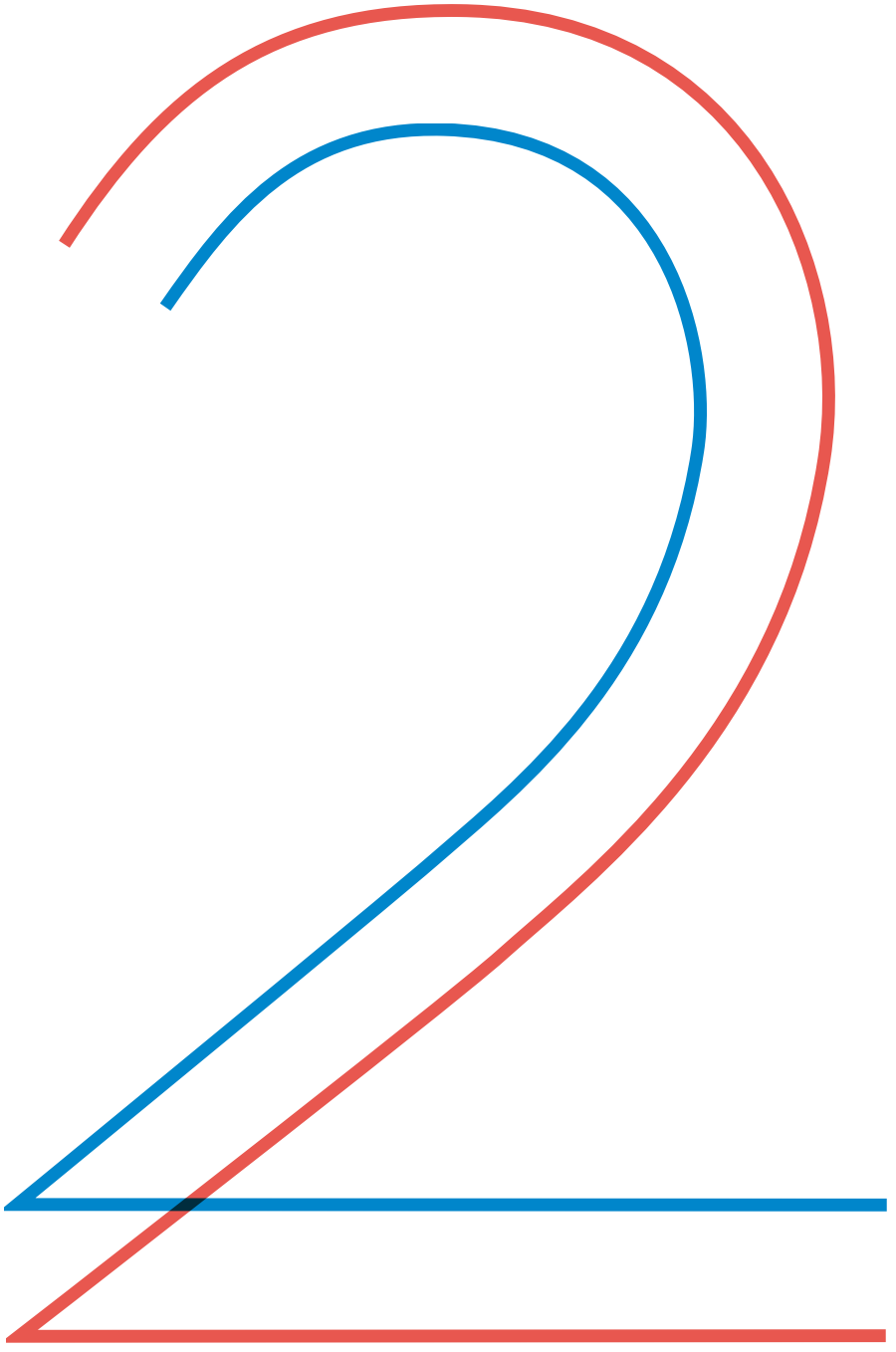

S P O O R

VAN 17 MRT
TOT 20 MEI

DONDERDAG TOT ZONDAG, VAN 10 TOT 17 UUR
2 SPOREN IN HET CENTRUM VAN TURNHOUT
HEDENDAAGSE KUNST ONTMOET ERFGOED

OPENINGSUREN
van zaterdag 17 maart tot zondag 20 mei 2012
telkens op donderdag, vrijdag, zaterdag en
zondag van 10 uur tot 17 uur

DEELNEMENDE KUNSTENAARS
Philip Aguirre y Otegui
Guillaume Bijl
Line Boogaerts
Cristian Bors & Marius Ritiu
Vaast Colson
Ilke De Vries
Lara Dhondt
Kris Gevers
Gerard Groenewoud & Tilly Buij
Marc Schepers
Marie Snauwaert
Anne-Mie Van Kerckhoven
Luk Van Soom
Liliane Vertessen
Marta Volkova & Slava Shevelenko
Laura Wilson
Tom Woestenborghs

TICKETS
- in de Warande aan de ticketbalie
- bij de dienst Toerisme op de Grote Markt
- online via tickets.warande.be
- groepsreservaties via tento@warande.be

PRIJS
7,5 euro volwassenen
gratis voor -18-jarigen
Onze tickets geven ook toegang tot alle musea van TRAM41 en de tentoonstelling Turnhout Terminus Turnhout Centraal in het Taxandriamuseum gedurende de periode van zaterdag 17 maart tot zondag 20 mei. Tickets van Turnhout Terminus Turnhout Centraal geven ook toegang tot Tweespoor.

CONTACT
de Warande - dienst tentoonstellingen
Warandestraat 42, 2300 Turnhout
014 41 94 94
tento@warande.be
www.warande.be

Erfgoedcel Noorderkempen
Stadhuis/Erfgoedhuis
Grote Markt 1, 2300 Turnhout
014 44 33 62
info@erfgoedcelnoorderkempen.be

BEREIKBAARHEID
De Warande ligt in het centrum van Turnhout op vijf minuten stappen van de Grote Markt.

MET HET OPENBAAR VERVOER
Er is een bushalte aan de ingang van de Warande. Het station ligt op tien minuten lopen. Raadpleeg www.delijn.be en www.nmbs.be voor de uurregelingen van bussen en treinen.

Op www.warande.be vind je een netplan specifiek voor Tweespoor.

MET DE AUTO
Turnhout is met de wagen eenvoudig te bereiken via de E34 Antwerpen-Eindhoven, afrit Turnhout West.

PARKEREN
Aan de Warande is een ondergrondse parking van Vinci (www.vincipark.be). De ingang van de parking is in de Wezenstraat. Parking Vinci geeft de klanten van de Warande een korting. Je krijgt dan een vaste prijs van 3,5 euro. Je valideert je ticket aan het toestel dat voorzien is aan de ticketbalie in de Kuub. Vergeet ook niet na het valideren nog te betalen aan één van de betaalautomaten. Er staat een betaalautomaat op niveau -1 aan de ingang van de Kuub en ook in elk hokje staat er bovengronds een betaalautomaat.

ROLSTOELGEBRUIKERS
In de parking van Vinci zijn er parkeerplaatsen voor andersvaliden voorzien op verdieping -1. In de Gemeentestraat zijn ook twee plaatsen voorzien.

FIETS HUREN
In samenwerking met Fietspunt Turnhout biedt de Warande fietsen te huur aan met een fikse korting.
prijs: 3 euro/halve dag
reserveren: tento@warande.be

RONDLEIDINGEN MET GIDS

Er worden rondleidingen op maat aangeboden voor zowel groepen als individuele bezoekers. Er kan gekozen worden voor een wandeling of een fietstocht.

De rondleidingen voor individuele bezoekers vertrekken tweewekelijks op zaterdag om 10 of 14 uur vanuit de Warande (onthaalbalie) op volgende data:
- zaterdag 31 maart - 10 of 14 uur
- zaterdag 14 april - 10 of 14 uur
- zaterdag 28 april - 10 of 14 uur
- zaterdag 12 mei - 10 of 14 uur
- finissage op zondag 20 mei - 10 uur + lezing, zie p. 25

duur: twee uur langs hoogtepunten uit Tweespoor
taal: Nederlands
aantal: 10 tot 20 mensen
reserveren (verplicht): tento@warande.be

prijs voor de gids
(exclusief toegang tot de tentoonstelling):
groepen: 70 euro (groepen kunnen een moment vastleggen op afspraak)
individuele bezoeker: 7 euro

'Tweespoor' op onze website

voor het programma op je smartphone

SPONSORS EN PARTNERS

- alle kunstenaars
- de vrijwilligers
- alle medewerkers van de Warande die Tweespoor mee mogelijk hebben gemaakt
- de ploeg van Turnhout 2012
- alle mensen die hun medewerking verleenden aan de werken van Tom Woestenborghs, Ilke De Vries en Laura Wilson
- Erik Adriaensen van het evenementenloket van de stad Turnhout
- Gustaaf Gorremans, Paul Vangheel en de medewerkers van Eandis
- Paul Peeters, Johan De Bleser, Joris Neve en de medewerkers van Philips Turnhout
- Leen Huet, Tim Stoops en Sofie Nagels
- Frederik Beyens voor de foto's van de locaties
- Armada projectontwikkeling
- Harm Vanzwol

Stedelijke Academie voor Schone Kunsten, Projectencentrum Kongoplein, Stedelijke Muziekacedemie Turnhout, Nv de Scheepvaart, Armada, Merode-Center, Den Bond, Buurthuis 't Stokt, Helix, Taxandriamuseum, Nationaal Museum van de Speelkaart, Toerisme Turnhout en De Tweede Helft vzw

KUNSTWERKEN

De kleinste centrumstad van het land draagt in 2012 de titel 'Cultuurstad van Vlaanderen'; die werd haar nog door de vorige Vlaamse regering toegekend. Tegelijk viert in 2012 cultuurhuis de Warande haar 40-jarig bestaan. De Warande en haar partners zullen tijdens dit cultuurjaar dan ook een forse bijdrage leveren aan het programma zoals u verderop in de brochure kunt lezen.

De Warande trekt dit voorjaar alvast het centrum van Turnhout in met Tweespoor. Dit dubbelparcours is een samenwerking tussen de Warande en Erfgoedcel Noorderkempen. Het eerste spoor leidt langs de werken van 17 kunstenaars(duo's) op verschillende binnen- en buitenlocaties in de stad. Het tweede spoor loopt langsheen enkele buurthuizen en sociale instellingen in de stad (zie verder in deze brochure).

Van bij het begin in 1972 heeft de Warande - naast theater en muziek - steeds een volwaardige plaats gegeven aan beeldende kunst. Als één van de weinige cultuurcentra in Vlaanderen bouwde de Warande naast een theaterzaal meteen ook een echte tentoonstellingsruimte, waarbij er van bij de start de keuze gemaakt werd voor hedendaagse kunst, wat voor een kleine provinciestad als Turnhout toen niet evident was. Ook koos de Warande er steeds voor om kansen te geven aan jong talent. De vakmannen die de Warande in huis had - van schrijnwerkerij tot grafische dienst - boden een omkadering die de kunstenaars niet gemakkelijk op andere plekken konden vinden. Dat bood kunstenaars de kans om hun meest dwaze dromen te realiseren. Vooral in de beginperiode nam de Warande hierdoor een unieke positie in. Met de komst van andere openbare instellingen die focusten op hedendaagse kunst werd deze positie enigszins gerelativeerd. Doorheen de jaren is er altijd opnieuw getracht om de keuze te maken voor jong talent en voor talent uit eigen regio zonder daarom toegevingen te doen op artistiek vlak.

Twintig jaar geleden - naar aanleiding van het 20-jarig bestaan - logeerden er in de kelders van de Warande een tiental kunstenaars voor het project 'Kunst en Maatschappij' dat als ondertitel had: 'een tentoonstellingsproject met als vertrekpunt kunst en cultuur in een provinciestad'. Ook toen werden kunstenaars uitgenodigd om de stad te verkennen en vervolgens aan de slag te gaan.

De Warande is ondertussen uitgegroeid tot een cultuurhuis met verschillende inwonende partners met een duidelijk bovenregionale uitstraling - denken we aan Open Doek en Strip Turnhout - maar de vragen die 20 jaar geleden aan bod kwamen zijn nog steeds actueel: welke positie heeft een cultuurcentrum in een kleine stad in de periferie? Wat betekent kunst in een provinciestad? Hoe kan kunst verder groeien vanuit die periferie? Wij mogen niet ophouden onszelf deze vragen te stellen. We moeten aansluiting vinden bij de stad en haar regio, maar tegelijk moeten we onze vragen optrekken naar een breder niveau.

In september start voor de Warande een nieuw hoofdstuk in het verhaal van de beeldende kunst. De opening van de nieuwe tentoonstellingsruimte naar een ontwerp van Beel & Achtergael Architecten zal een nieuwe dynamiek op gang brengen en ook andere mogelijkheden bieden. De eerste die in die ruimte zal tentoon stellen is de Kempische (en tegelijk ook wereld-)kunstenaar Jef Geys, die recent nog een overzichtstentoonstelling had in het M HKA. Voor het eerst in lange tijd zal hij opnieuw in de Warande te zien zijn met zijn tentoonstelling 'Licht en Architectuur'. Voor we aan dit nieuwe hoofdstuk beginnen trekt de Warande het centrum van Turnhout in met Tweespoor. We blikken tegelijk achter- en vooruit: de 17 kunstenaars(duo's) die werden uitgenodigd zijn een combinatie van oude bekenden, jong opkomend talent en enkele buitenlandse kunstenaars, geselecteerd op basis van de thematiek in hun werk. Allen werden ze uitgenodigd om in te spelen op de context van de stad, wat ze met overgave gedaan hebben.

Tweespoor wil u met deze artistieke stadstocht verrassen. Wij wensen u alvast veel plezier toe!

Annelies Nagels
stafmedewerker tentoonstellingen van de Warande

1
DE WARANDE p. 7
Warandestraat 42
Marta Volkova & Slava Shevelenko

2
STEDELIJKE ACADEMIE VOOR SCHONE KUNSTEN p. 8
Gemeentestraat 5
Kris Gevers

3
NIEUWE KAAI p. 8
Veldekensweg
Vaast Colson

4
PROJECTENCENTRUM p. 9
Kongoplein 2
Marie Snauwaert

5
BUSDEPOT VAN DE LIJN p. 10
de Merodelei 148 (tuin)
Gerard Groenewoud & Tilly Buij

6
MERODE-CENTER p. 10
de Merodelei, ter hoogte van nr. 60
Tom Woestenborghs

7
STEDELIJKE MUZIEKACADEMIE TURNHOUT p. 11
Kerkplein 32 (tuin)
Marta Volkova & Slava Shevelenko

8
GALERIJ VIVALDI p. 12
tussen Gasthuisstraat en St. Antoniusstraat
Liliane Vertessen

9
STADHUIS p. 12
Grote Markt 1
Ilke De Vries

10
DE TWEEDE HELFT VZW p. 13
Graatakker 7
Lara Dhondt

11
NATIONAAL MUSEUM VAN DE SPEELKAART p. 14
Druivenstraat 18
Marc Schepers

12
TURNOVA-SITE p. 14
(toegang via Bloemekensgang, Grote Markt 32 of Otterstraat)
Luk Van Soom

13
HEILIG GRAF p. 15
Patersstraat 26
Anne-Mie Van Kerckhoven

14
PATERSPAND p. 16
Patersstraat 100
Line Boogaerts
Marta Volkova & Slava Shevelenko

15
BEGIJNHOF
Grasveld p. 17
Cristian Bors & Marius Ritiu
huis 21a p. 18
Anne-Mie Van Kerckhoven

16
TAXANDRIAMUSEUM p. 18
Begijnenstraat 28
Guillaume Bijl

17
KASTEEL VAN DE HERTOGEN VAN BRABANT p. 18
Kasteelplein 1
Philip Aguirre y Otegui

18
GROTE MARKT EN DOORHEEN HET PARCOURS p. 19
Laura Wilson

1
DE WARANDE
Warandestraat 42

In 1972 opende de Warande haar deuren als één van de eerste cultuurcentra in Vlaanderen. Het ontwerp van het brutalistische bakstenen gebouw was van de architecten P. Schoeters, C. Vanhout en E. Wauters. Paul Schellekens was als stagiair nauw betrokken bij dit ontwerp. De latere uitbreiding aan de noordkant met het Warandep'ant, waarin ook de concertzaal Kuub zich bevindt, dateert uit 2005 en werd ontworpen door Macken & Macken Architecten. Tegen september 2012 worden de renovatie- en uitbreidingswerken aan het oude gebouw afgerond naar een ontwerp van Beel & Achtergael Architecten. De nieuwe tentoonstellingsruimte krijgt hierin een prominente plaats.

Marta Volkova (RU/NL, 1955) & Slava Shevelenko (RU/NL, 1953)
'Secret Places' (2012)

Marta Volkova en Slava Shevelenko zijn geboren in St. Petersburg, waar ze een kunstopleiding genoten en deel uitmaakten van de avant-gardistische kunstscène. Sinds 1991 wonen en werken ze in Maastricht om er bewust vanuit de periferie, ver van de hoofdstad, te opereren.

Met 'Secret Places' verwijzen de kunstenaars naar een spel uit hun kindertijd. Samen met hun vriendjes speelden ze *geheimpjes*. Kleine, dierbare objecten (kraaltjes, knopen, zilverpapiertjes…) werden verstopt in de onmiddellijke omgeving. Een kast in huis of een kuiltje in het gras dat quasi nonchalant was bedekt met zand… De schatten waren enkel zichtbaar voor wie ze wilde ontdekken. Op verschillende locaties van het parcours (de Warande p. 7, Stedelijke Muziekacademie Turnhout p. 11 en Paterspand p. 16) hebben Marta Volkova en Slava Shevelenko hun schatten op 'Secret Places' verstopt.

Marta Volkova & Slava Shevelenko - Secret Places

2
STEDELIJKE ACADEMIE VOOR SCHONE KUNSTEN
Gemeentestraat 5

Sinds 1971 is de Academie gehuisvest in deze voormalige meisjesschool, die ontworpen werd door P.J. Taeymans in 1873. De stad heeft plannen om de Academie in de toekomst onder te brengen op de nieuwe Turnova-site. Wat er vervolgens met dit oude schoolgebouw zou gebeuren is nog onduidelijk.

Kris Gevers (B, 1973)

Kris Gevers studeerde schilderkunst en nadien ook filosofie en filmkunst. Hij schildert, maakt kortfilms en werkte als dramaturg voor het theater.

Voor Tweespoor stelt hij een selectie van zijn schilderijen tentoon. Gevers zelf noemt zijn schilderijen 'oneigentijds, wars van modes'. Hij werkt lang aan de doeken, soms meerdere jaren. Telkens verandert het schilderij drastisch, waarbij de sporen van eerdere beelden bijdragen aan het uiteindelijke schilderij en het werk vele betekenislagen krijgt. Schilderen tegen de oppervlakkigheid en snelheid van deze tijd.

3
NIEUWE KAAI
Veldekensweg

Het Kempens Kanaal (Dessel-Turnhout-Schoten) werd reeds in 1846 geopend, maar stopte in Turnhout aan de Oude Kaai. De Nieuwe Kaai kwam er pas nadat men in 1863 het kanaal doortrok tot in Antwerpen. De draaikom waar schepen vroeger konden keren, kreeg toen de naam Nieuwe Kom of Nieuw Bassin. Oorspronkelijk stond deze plaats bekend omwille van de geschikte klei voor potten- en steenbakkers (tichelrie, vandaar ook de Tichelarijstraat vlakbij). In de 19de eeuw vestigde de cultuurvereniging 'L'Echo de la Campine' er haar zomerlokaal met een eigen concertzaal en een kiosk. In 1930 bouwde Antoine Coppens op deze locatie zijn ANCO fabriek. ANCO is een 'household name' die de wereld veroverde met bloem in verpakkingen van 1 kg. Recent zijn de fabrieksgebouwen omgevormd tot woontorens.

Vaast Colson (B, 1977)
'INKIJK-UITKIJK, VELDMODULE VOOR ZIELS-ONDERZOEK' (2012)

Vaast Colson groeide op in Merksplas en liep school in Turnhout. De kunstenaar maakt in zijn werk geen hiërarchisch onderscheid tussen media. Zowel performances, installaties, interventies als acties maken deel uit van zijn praktijk en hij zet deze in al naar gelang de situatie.

In 2003 kreeg Colson als beginnend kunstenaar de gelegenheid om een 'Ezelsfeest' te organiseren in de Warande. Voor Tweespoor plaatst Vaast Colson aan de overkant van de Turnhoutse jachthaven aan de Nieuwe Kaai een tekstwerk, dat - van op een afstand - werkt als monument voor de blik.

Dichterbij nodigt de veldmodule uit om bezocht en gebruikt te worden. Zo wordt de eerder passieve structuur een moment lang geactiveerd en getransformeerd tot monument. Een monument voor de kijker, bezoeker en mens. In de loop van de tentoonstelling vindt hier een speciale actie plaats. Volg onze website voor meer info.

4
PROJECTENCENTRUM
Kongoplein 2

Dit plein werd genoemd naar de voormalige Belgische kolonie waar heel wat Paters Scheutisten uit de Kempen naartoe trokken. Op nummer 2 vind je de voormalige Stedelijke Lagere Jongensschool Prinsenstraat. Deze dateert uit het einde van de 19de eeuw en was gekend als een vooruitstrevende school die hoogstaand onderwijs voor iedereen toegankelijk wilde maken.

Marie Snauwaert (B, 1979)
'Hide & Seek' (2012)

Marie Snauwaert groeide op in Turnhout en woont - na tussenstops in Praag, Rotterdam en Gent - in Antwerpen. Haar werk bestaat uit fotografie, video, geluid, tekst en interventies. Haar geconstrueerde en geënsceneerde beelden refereren aan de werkelijkheid, maar tegelijkertijd zijn ze bevreemdend en melancholisch van aard. Meer en meer speelt haar werk in op de plek waar ze tentoonstelt. Kleine observaties van gedragingen, situaties en relaties vormen de aanleiding voor ingrepen in de ruimte.

Voor deze tentoonstelling vertrekt Snauwaert vanuit het verleden en de bijzondere opbouw van de site. De originele bouw is vermoedelijk van de hand van architect L. Van Ravestyn. Om tegemoet te komen aan de gestage groei van het leerlingenaantal werd er na verloop van tijd een voorbouw bijgezet. Ruimtes werden opgesplitst tot nieuwe lokalen, gangen werden, indien nodig , omgevormd tot klassen. De overdekte speelplaats werd een refter, die ook dienst kon doen als een reeks geïmproviseerde klassen. En zo bricoleerde men verder op het ritme van de noden van de school. Toen het pand in 1996 uiteindelijk een

Kris Gevers - Festen II

Vaast Colson - INKIJK-UITKIJK, VELDMODULE VOOR ZIELS-ONDERZOEK

Marie Snauwaert - Hide & Seek

andere bestemming kreeg, hadden verschillende ruimtes, meubels en objecten hun oorspronkelijke functie verloren. Ramen waren scheidingswanden geworden, deuren leidden nergens toe, en kasten verloren hun bergruimte. In 'Hide & Seek' speelt de kunstenares met deze elementen van verwezing en ontheemding. Dit eeuwenoude spel is een delicate evenwichtsoefening: wie zich goed verstopt, wordt als laatste gevonden en wint, maar wie zich té goed verbergt, wordt niet gevonden. Het is een kwestie van te verdwijnen en tijdig te verschijnen.

5
BUSDEPOT VAN DE LIJN
de Merodelei 148 (tuin)

Deze voormalige buurtspoorweg-stelplaats was in 1885 oorspronkelijk een houten loods. Hier kwam de tramlijn 41 - de zgn. boerentram - vanuit Antwerpen aan; lange tijd hét communicatie- en ontsluitingsmiddel voor de Kempen. Aan de overkant was er van bij het begin een café met de naam 'de nieuwen buiten', verwijzend naar de grens van de stad. Nu heeft de Streekkrant haar kantoor in dit gebouw.

Gerard Groenewoud (NL, 1958) &
Tilly Buij (NL, 1957)
'IP - Inter Park' (2008)

Gerard Groenewoud en Tilly Buij werken sinds 1988 samen. De werken die ze maken, kenmerken zich door een diversiteit aan stijlen en materialen. Altijd staat de mens in hun werk centraal met zijn verlangens en zijn behoefte om betekenis te geven.

'IP - Inter Park' is een panoramische foto van de Sheep Meadow in Central Park, New York, die werd opgebouwd uit ruim 400 foto's, waarbij elk detail (tot aan de glazenwassers hangend aan een wolkenkrabber toe) haarscherp is. De recreërende bezoekers van het Central Park zijn in de loop van enkele uren gefotografeerd en exact op de plek waar ze zich bevonden in de foto geplaatst, maar ze zijn zich niet bewust van degenen die voor of na hen op dezelfde plaats zaten en in dit beeld gelijktijdig zijn afgebeeld. De tijd is zo gecomprimeerd. Ook de toeschouwer wordt uitgenodigd deelgenoot te worden van het parktafereel: het grasveld van de foto loopt door in het gras aan het busdepot op de Merodelei en voor de panoramafoto staan strandstoelen waarop de toeschouwer kan verpozen. Hierdoor ontstaat een intimiteit tussen mensen in een grootstad als New York en een provinciestad als Turnhout.

6
MERODE-CENTER
de Merodelei

Het Merode-Center werd in 1975 gebouwd op de voormalige gronden van papierfabriek Van Genechten. De gebouwen op de binnenplaats waren oorspronkelijk fabrieksgebouwen. Een steegje achteraan met enkele arbeiderswoningen die bij de fabriek hoorden bleef bewaard.

Tom Woestenborghs (B, 1978)
'Best of Both Worlds' (2012)

Tom Woestenborghs groeide op in Merksplas. Na zijn academiejaren in Antwerpen besloot hij terug naar zijn geboortedorp te trekken, waar er minder afleiding is. Woestenborghs: *"Het heeft wel iets van een ivoren toren, waarin ik me terugtrek".*

Een constante in Tom's werk is de verhouding tussen private en publieke ruimte en de positie van de mens binnen de ruimte. Door vervreemding zet hij de toeschouwer aan tot nadenken over ruimte, ruimte-ervaring en over de 'mythische' kracht van specifieke locaties.

Woestenborghs koos het Merode-Center als onderwerp en locatie voor zijn nieuw werk. Hij vroeg aan de bewoners van zowel voor- als achterbouw of hij foto's mocht nemen van hun meest dierbare bezittingen in huis. Deze foto's zijn als lichtbakken te bezichtigen in de onmiddellijke omgeving van diezelfde bewoners, maar dan wel openbaar. Zo brengt de kunstenaar het binnen naar buiten.

Gerard Groenewoud & Tilly Buij - IP - Inter Park

Tom Woestenborghs - Best of Both Worlds (c) Kristof Van Accom

7
STEDELIJKE MUZIEKACADEMIE TURNHOUT
Kerkplein 32 (tuin)

De Heilig Hartkerk en de huidige Muziekacademie vormen één architecturaal neogotisch ensemble dat ontworpen werd door stadsarchitect J. Taeymans in 1907 - 1909. De voormalige pastorij en het vrouwenklooster waren strikt van elkaar gescheiden. Een gehouwen mannenhoofd aan de ene en een vrouwenhoofd aan de andere kant van de inkom getuigen hier nog van. De Muziekacademie vestigde zich hier vanaf 1970.

Marta Volkova (RU/NL, 1955) &
Slava Shevelenko (RU/NL, 1953)
'Secret Places' (2012)

Marta Volkova en Slava Shevelenko zijn geboren in St. Petersburg, waar ze een kunstopleiding genoten en deel uitmaakten van de avant-gardistische kunstscène. Sinds 1991 wonen en werken ze in Maastricht om er bewust vanuit de periferie, ver van de hoofdstad, te opereren.

Marta Volkova & Slava Shevelenko - Secret Places

Met 'Secret Places' verwijzen de kunstenaars naar een spel uit hun kindertijd. Samen met hun vriendjes speelden ze *geheimpjes*. Kleine, dierbare objecten (kraaltjes, knopen, zilverpapiertjes…) werden verstopt in de onmiddellijke omgeving. Een kast in huis of een kuiltje in het gras dat quasi nonchalant was bedekt met zand… De schatten waren enkel zichtbaar voor wie ze wilde ontdekken. Op verschillende locaties van het parcours (de Warande p. 7, Stedelijke Muziekacademie Turnhout p. 11 en Paterspand p. 16) hebben Marta Volkova en Slava Shevelenko hun schatten op 'Secret Places' verstopt.

8
GALERIJ VIVALDI
tussen Gasthuisstraat en St. Antoniusstraat

Dit is het voormalig herenhuis van notaris Boone dat gebouwd werd in neoclassicistische stijl. De bepleisterde en beschilderde doorgang gaf oorspronkelijk aan weerszijden toegang tot de woonst en achteraan was er oorspronkelijk het koetshuis, de paardenstal en de dienstgebouwen. In de jaren tachtig werd deze overdekte winkelgalerij die uitgeeft op de St.-Antoniusstraat gebouwd.

Liliane Vertessen (B, 1952)
'Up or Under' (2012)

Liliane Vertessen was één van de kunstenaars waarmee de Warande destijds een nauwe relatie had. Zij nam deel aan verschillende groepstentoonstellingen en kreeg ook enkele solotentoonstellingen. Voor haar multimediale installaties vertrok zij vaak van zelfportretten. Haar zwartwit foto's kleurde zij in met gekleurde folie of ze voorzag ze van neon opschriften. Ze bracht ook tactiele attributen op haar foto's aan waardoor ze de tweedimensionaliteit ervan doorbrak.

Door zichzelf op een erg expliciete wijze in de kijker te zetten, daagde ze de toeschouwer uit: ze wilde hem aanzetten tot zelfreflectie en peilde zo tegelijk naar zijn onschuld. Voor Tweespoor creëert Vertessen een nieuw werk in een leegstaand winkelpand. Zoals altijd streeft ze ernaar de verwondering op te wekken bij de kijker, zonder hierbij haar gevoel voor humor te vergeten.

9
STADHUIS
Grote Markt 1

Gebouwd in 1960 ter vervanging van het oorspronkelijke 18de-eeuws stadhuis dat midden op de markt stond aan de kant van de Herentalsstraat en in 1962 'om verkeerstechnische redenen' gesloopt werd. Hiervoor moest de oorspronkelijke bescherming als monument inderhaast worden opgeheven. Om het nieuw stadhuis te kunnen bouwen werden nog twee waardevolle historische gebouwen neergehaald: het 'Torenhuis' en het gebouw ernaast, beide uit de 17de eeuw. In 2004 verhuisden verschillende stadsdiensten naar de 'Campus Blairon', de voormalige kazerne Blairon.

Ilke De Vries (B, 1981)
'Duistere plekken en hun levendige herinneringen' (2012)

Het werk van Ilke De Vries vormt een kruispunt in het parcours van Tweespoor. Voor dit project interviewde Ilke De Vries vele bewoners vanuit drie Turnhoutse stadswijken (Gulden Vellekens, Stokt en Weesgegroet).

Het was een zoektocht naar persoonlijke herinneringen uit hun jeugd, waarin kleine of grote angsten een rol hebben gespeeld (en nu soms nog spelen). Hieruit vloeiden verhalen voort vanuit de oorlog, in en rond de Vaart, over verborgen sluipweggetjes en schuilplaatsen en boemannen en heksen. Deze verhalen verwerkte de kunstenares tot een video-installatie die zowel in het Stadhuis als in verschillende buurthuizen gepresenteerd wordt.

Meer info over het project van Ilke De Vries in samenwerking met Erfgoedcel Noorderkempen en de verschillende buurthuizen vindt u op p. 21, bij de info over het erfgoedparcours.

10
DE TWEEDE HELFT VZW
Graatakker 7

In dit voormalig textielatelier vestigde zich het ontwerpbureau Atelier 20+03. Dit bureau stelt 'de tweede helft' van zijn lokalen ter beschikking van de gelijknamige vzw om er op geregelde tijdstippen hedendaagse kunsttentoonstellingen te organiseren.

Lara Dhondt (B, 1979)
'SEDIMENTAL WALKS' (2012)

Lara Dhondt werd geboren in Turnhout en zat er ook op de middelbare school. Momenteel woont ze in Brussel. In haar werk maakt ze gebruik van verschillende media zoals fotografie, installatie, video, typografie, performance en komt haar voorkeur voor stedelijke omgevingen naar voren. De materialen die ze gebruikt om constructies in het stedelijke landschap op te trekken zijn vaak het zwerfvuil en afval dat ze ter plekke vindt tijdens één van haar wandelingen en dat eigen geworden is aan de omgeving. Hiermee maakt ze een sculptuur die in de publieke ruimte wordt achtergelaten en maar gedurende korte tijd kan bestaan. Voor Tweespoor toont ze in de Tweede Helft werk dat ze maakte tijdens haar vorige tentoonstelling. Tijdens Tweespoor zal ze in Turnhout nieuw werk maken om het vervolgens weer mee te nemen naar een volgende locatie.

Liliane Vertessen - Red TL

Ilke De Vries - Duistere plekken en hun levendige herinneringen (c) Patrick Jacobs

Lara Dhondt - SEDIMENTAL WALKS (2012)

11
NATIONAAL MUSEUM VAN DE SPEELKAART
Druivenstraat 18

In 1969 werd het Nationaal Museum van de Speelkaart geopend in het 'Huis metten thoren' in de Begijnenstraat. Tijdens restauratie-werkzaamheden aan dat pand kreeg het museum een tijdelijk onderkomen in een leegstaande vleugel van de voormalige papier- en speelkaartenfabriek van de Gebroeders Mesmaekers. Uiteindelijk werd dit de definitieve locatie van het museum. Grondlegger van de speelkaartenfabricage in Turnhout (1826) was P.J. Brepols, die hiermee de wereldwijd bekende industrie opstartte. Verschillende andere drukkers volgden. In 1970 werden de toen nog drie resterende speelkaartenfabrieken gebundeld in Carta Mundi NV. Het museum herbergt naast diverse collecties speelkaarten ook allerlei instrumenten m.b.t. de fabricage ervan.

Marc Schepers (B, 1952)
'Het spel met de losse blaadjes of met beelden verhalen vertellen.' (2012)

Marc Schepers was een van de kunstenaars die twintig jaar geleden voor 'Kunst en Maatschappij' uitgenodigd werden om in Turnhout een tijd lang te logeren en zo te kijken hoe cultuur inwerkte op het dagelijks leven van mensen.

Voor Tweespoor laat Schepers zich inspireren door het kaartspel, en meer bepaald de handeling en de structuur ervan: hij plaatst beelden steeds in patronen die weliswaar toevallig zijn, maar tegelijk ook een ordening inhouden. Zijn werk wordt geïntegreerd in de collectie van het Nationaal Museum van de Speelkaart, en vormt zo ook een kruispunt tussen hedendaagse kunst en erfgoed.

12
TURNOVA-SITE
(toegang via Bloemekesgang, Grote markt 32 of Otterstraat)

Tot 1974 waren op deze enorme site de fabrieken van Brepols nog in werking. Brepols verhuisde naar een industrieterrein buiten het centrum waardoor de site leeg kwam te staan. Lange tijd was het onduidelijk wat er met de Brepolssite zou gebeuren. Recent werden de nieuwe plannen voor de site voorgesteld aan het publiek onder de naam 'Turnova.' Bepaalde delen van de oude gebouwen krijgen een herbestemming. Er zullen ook nieuwe delen bijgebouwd worden. Het zal een heel nieuw stadsdeel worden, midden in het centrum van Turnhout.

Luk Van Soom (B, 1956)
'Fabrica de Stelle' (2012)

Voor Luk Van Soom was de Warande ooit een belangrijk vertrekpunt voor zijn carrière. Hij nam deel aan verschillende groepstentoonstellingen en had er ook een solotentoonstelling in 1992.

Van Soom stelt zich vragen over de grote levenskwesties zoals: wat doen we hier? Hoe groot of hoe klein is de mens?

Zwaartekracht en gewichtloosheid zijn thema's die voortdurend terugkeren in zijn werk. De beeldentaal die van Soom momenteel gebruikt, refereert naar de barok waarin de spanning tussen de materie en de gewichtloosheid en het vluchtige een constante is. De zoektocht naar die gewichtloosheid is kenmerkend voor zijn werk.

Voor dit parcours maakt hij 'Fabrica de Stelle', een sterrenfabriek, op de voormalige Brepols-site. De tijdelijkheid en de verlatenheid van deze plek roept een magische sfeer op die door deze sterrenfabriek wordt versterkt. In de installatie kan de bezoeker zowel aan de achterkant het productieproces van de sterren zien als het resultaat daarvan tentoongesteld aanschouwen in het 'Kempisch Museum voor het Universum' aan de voorzijde.
Gedurende een aantal keren tijdens de tentoonstelling zal de kunstenaar de fabriek in werking zetten. Check de website voor meer info.

13
HEILIG GRAF
Patersstraat 26

Waar zich nu het Heilig Graf bevindt, situeerde zich vroeger het eerste klooster van de minderbroeders (zie ook Paterspand p. 16). Deze orde moest tijdens de Franse Revolutie haar deuren sluiten en het gebouw werd gedeeltelijk afgebroken. De kanunnikessen van het Heilig Graf die zich al in 1662 in Turnhout gevestigd hadden waren zelf ook hun gebouwen kwijt gespeeld tijdens diezelfde revolutie. In 1825 konden ze de overgebleven gebouwen aankopen voor hun school die vanaf dan steeds maar verder uitbreidde en een nationale reputatie kent.

Anne-Mie Van Kerckhoven (B, 1951)
'Sacra conversazione. Pozete, Bruno, Marcuse'

Net als Marc Schepers (Nationaal Museum van de Speelkaart, p.14) toonde Anne-Mie Van Kerckhoven twintig jaar geleden nieuwe werken in het kader van het evenement 'Kunst en Maatschappij'. Zij koos er onder andere voor een multimediaal werk te maken aan de hand van video-opnamen in de school waar zij de tweede helft van haar humaniora-studies volgde: het Heilig Graf.
De hoogstaande kwaliteit en toenmalige vooruitstrevendheid van het onderwijs in het Heilig Graf hebben een belangrijke rol gespeeld in haar ontwikkeling tot jongvolwassene. Ze liggen aan de grondslag van de steeds terugkerende aandacht voor de maatschappelijke positie van

Marc Schepers - Het spel met de losse blaadjes of met beelden verhalen vertellen.

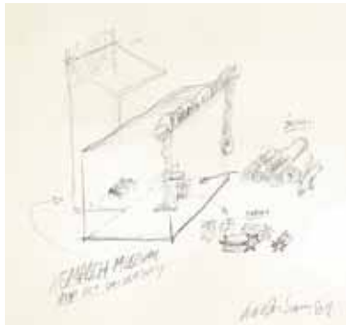

Luk Van Soom - Fabrica de Stelle

Anne-Mie Van Kerckhoven - I'll Rob You

de vrouw binnen haar werk als kunstenaar. (Dit werk is opnieuw te bezichtigen in het Begijnhof, zie verder in deze brochure, p. 18.)

Nu keert Van Kerckhoven terug naar deze school. Vergrotingen van haar tekeningenreeks 'I'll Rob You', o.a. gebaseerd op het gedachtengoed van mystica Marguerite Porete, worden tegenover een speciaal voor deze gelegenheid geschreven tekst van Leen Huet geplaatst. De publicatie die uit deze samenwerking tussen kunstenares en schrijfster ontstaat, wordt in de loop van Tweespoor voorgesteld. Volg onze website!

14
PATERSPAND
Patersstraat 100

Na de Franse Revolutie werd de kloosterorde van de minderbroeders opgeheven. Haar gebouwen aan het begin van de Patersstraat (zie ook Heilig Graf p. 15) werden verbeurd verklaard. Toen de orde in 1986 opnieuw tot leven kwam, liet ze dit neogotisch complex optrekken naar een ontwerp van P. Taeymans. Eind 20ste eeuw verdween de orde voor een tweede keer. Momenteel is het Paterspand de zetel van het Verbond der Kristelijke Werkgevers (VKW) en wordt het gebruikt als feest- en congrescentrum. Opmerkelijk aan deze site is de noordelijke tuin: de paden hebben een hartvorm en in het midden daarvan staat een kapel op een staak in de grond. Dit refereert aan het doorstoken hart van Christus.

Line Boogaerts (B, 1986)
'Stereodromen' (2012)

Line Boogaerts gebruikt vensters als canvas voor monumentale schilderingen en animaties. Zo speelt ze in op de dualiteit dat mensen vaak de drang hebben om bij anderen binnen te kijken, maar tegelijk hun eigen huis of omgeving af te schermen van al te nieuwsgierige blikken.

De ramen van de cafetaria van het Paterspand vormen de achtergrond voor een nieuw tijdelijk werk over het proces van kopiëren. Eerdere tekeningen op de twee tegenover elkaar liggende vensters van de cafetaria worden omgezet naar videobeelden. Deze zullen te zien zijn naast de tekeningen die tot stand komen tijdens een performance op de opening van Tweespoor. Zo is er een wisselwerking tussen tijd en ruimte, tussen toen en nu, links en rechts: een zinsbegoocheling in stereo.

Op zaterdag 17 maart om 15 uur geeft Line Boogaerts een performance in het Paterspand.

Marta Volkova (RU/NL, 1955) &
Slava Shevelenko (RU/NL, 1953)
'Secret Places' (2012)

Marta Volkova en Slava Shevelenko zijn geboren in St. Petersburg, waar ze een kunstopleiding genoten en deel uitmaakten van de avant-gardistische kunstscène. Sinds 1991 wonen en werken ze in Maastricht om er bewust vanuit de periferie, ver van de hoofdstad, te opereren.

Met 'Secret Places' verwijzen de kunstenaars naar een spel uit hun kindertijd. Samen met hun vriendjes speelden ze *geheimpjes*. Kleine, dierbare objecten (kraaltjes, knopen, zilverpapiertjes…) werden verstopt in de onmiddellijke omgeving. Een kast in huis of een kuiltje in het gras dat quasi nonchalant was bedekt met zand… De schatten waren enkel zichtbaar voor wie ze wilde ontdekken. Op verschillende locaties van het parcours (de Warande p. 7, Stedelijke Muziekacademie Turnhout p. 11 en Paterspand p. 16) hebben Marta Volkova en Slava Shevelenko hun schatten op 'Secret Places' verstopt.

15
BEGIJNHOF

Het begijnhof dateert waarschijnlijk uit 1340. Volgens de legende werd het begijnhof gesticht in 1372 door Maria van Brabant toen zij droomde dat er in de tuin van het kasteel begijntjes uit de hemel neerdaalden. Toen ze de volgende ochtend de plek bezocht, vond ze een kruis met een purperen touw rond. Maria van Brabant liet op de vindplaats een kerk bouwen die later weer werd afgebroken. Op diezelfde plaats staat nu een calvarie. Een opmerkelijk beeld aan de gevel van het rijhuis met nummer 17 is dat van de Tsjechische heilige Johan Nepomuk. Hij wordt aanroepen tegen verkeerde oordelen, laster en roddels. In 1998 plaatste Unesco het begijnhof op de lijst van Cultureel Werelderfgoed. Momenteel is het begijnhof in bezit van het OCMW van Turnhout.

Grasveld
Cristian Bors (RO, 1980) & Marius Ritiu (RO, 1984)
'Normal is Good' (2012)

Cristian Bors en Marius Ritiu werden geboren in Roemenië. Na hun studies aan de academie trokken ze van Oost- naar West-Europa, 'van de periferie naar het centrum' waar er voor kunstenaars meer kansen liggen.

Als Roemenen hebben Bors & Ritiu vaak te maken met vooroordelen. Hier leggen ze de link tussen enerzijds de gemeenschap van de begijntjes die in de beginperiode gecontesteerd was omdat zij vrouwen de mogelijkheid gaf zelfstandig te leven zonder een man en zonder echt in een klooster in te treden en anderzijds de gemeenschap van de Roma-zigeuners. Beide groepen zonderen zich af van de maatschappij. Bors & Ritiu zelf worden als Roemenen vaak verward met zigeuners. Ook het feit dat zij twee jongens zijn die een kunstenaarsduo vormen, roept vooroordelen op. Toevallig (of niet) hangt er in het begijnhof het standbeeld van de Tsjechische heilige, Johannes

Line Boogaerts - Stereodromen

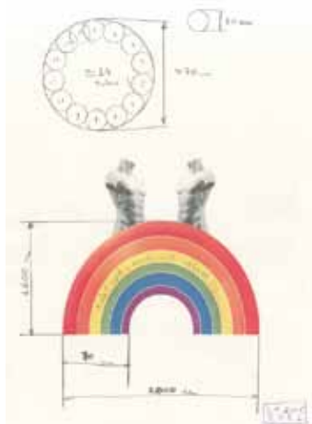

Cristian Bors & Marius Ritiu - Normal is Good

Nepomuk, beschermheilige tegen roddel en achterklap. Hier tegenover plaatsen zij een regenboog met hun twee torso's.

Huis 21a
Anne-Mie Van Kerckhoven (B, 1951)
'Heiligen en begijnen' (1992)

In het huis met nummer 21a van het begijnhof stelt Anne-Mie Van Kerckhoven collages met plaatselijke engelen en heiligen tentoon. Die maakte ze twintig jaar geleden naar aanleiding van de tentoonstelling 'Kunst en Maatschappij'. In dialoog met schrijfster Leen Huet wordt hun betekenis nog uitgediept.

Een ander voorbeeld van de samenwerking tussen schrijfster en kunstenaar vind je in het Heilig Graf (p.15) en in de publicatie die naar aanleiding van Tweespoor wordt uitgegeven. Meer info op www.warande.be

16
TAXANDRIAMUSEUM
Begijnenstraat 28

Het Taxandria-museum huist in het 'Huis metten Thoren' dat in de 16de eeuw voor het eerst wordt vermeld. Het huidige uitzicht, zowel interieur als exterieur, wordt echter in grote mate bepaald door 19de-eeuwse verbouwingen. Tot 1996 was hier het Nationaal Museum van de Speelkaart gevestigd (zie Nationaal Museum van de Speelkaart p. 14). Samen met het Begijnhofmuseum maken deze twee musea deel uit van TRAM 41, het samenwerkingsverband van de drie grote musea in Turnhout. Tijdens het cultuurjaar 2012 kunt u in het Taxandriamuseum de tentoonstelling 'Turnhout Terminus Turnhout Centraal' gaan bekijken. Deze onderzoekt de complexiteit van het begrip 'identiteit' en meer specifiek, de Kempense identiteit. Aan de hand van zeven straffe verhalen worden aspecten van de Turnhoutse of Kempense geschiedenis uitgelicht..

Guillaume Bijl (B, 1946)

In zijn kunstwerken speelt Guillaume Bijl met de realiteit: zijn 'Transformatie'-installaties, die hij zelf *'een realiteit in de onrealiteit'* noemt, zijn nauwgezette imitaties van de alledaagse werkelijkheid, maar hij plaatst deze in een andere context. In 1980 was de Warande één van de eerste publieke instellingen waar Guillaume Bijl een solotentoonstelling kreeg. Hiervoor transformeerde hij de Warande in een 'Beroepsheroriëntatiecentrum'.

Voor Tweespoor toont Bijl in het Taxandriamuseum een remake van een werk uit 2000. Na een tentoonstelling in Rjieka (Kroatië) ging dit archeologisch werk verloren. Nu wordt de remake ervan geïntegreerd in de tentoonstelling 'Turnhout Terminus Turnhout Centraal'.

17
KASTEEL VAN DE HERTOGEN VAN BRABANT
Kasteelplein 1

Het Kasteel van de Hertogen van Brabant werd oorspronkelijk gebouwd in de 12de eeuw, maar kende in de loop van de geschiedenis verschillende verbouwingsfasen. Onder de bewoners waren er enkele bekende vrouwen. De bekendste was wellicht Maria van Hongarije. Het kasteel lag destijds in een uitgebreid jachtgebied. Het hert in het stadswapen van Turnhout verwijst hier nog naar. Ook de Warande dankt haar naam aan dit jachtterrein: warande betekent immers 'lusthof'.

Philip Aguirre y Otegui (B, 1961)
'La Ultima Isla' (2012)

Philip Aguirre bracht zijn middelbare schooltijd door in Turnhout, waar hij op internaat zat bij de jezuïeten van het Sint-Jozefcollege. Van bij het begin van zijn carrière toonde de Warande zijn werk in verschillende tentoonstellingen.

Voor Tweespoor creëert de kunstenaar een nieuwe sculptuur: boven het water aan het Kasteel van de Hertogen van Brabant hangt een gouden wolk, met daarbovenop een gouden boom en een gouden huisje, waarin 's nachts een licht brandt.

Philip Aguirre bracht zijn middelbare schooltijd door in Turnhout, waar hij op internaat zat bij de jezuïeten van het Sint-Jozefcollege. Van bij het begin van zijn carrière toonde de Warande zijn werk in verschillende tentoonstellingen.

Het werk krijgt de titel 'La Ultima Isla' of in het Nederlands Het Laatste Eiland. Het werk wil een poëtische ervaring bij de toeschouwer oproepen... Het is een weerspiegeling van het bestaande eilandje in de kasteelvijver.

18
GROTE MARKT
EN DOORHEEN HET PARCOURS
Laura Wilson (GB, 1983)
'800 Lights' (2012)

Laura Wilson wil in haar kunst het dagdagelijkse onder de aandacht brengen.

Voor Tweespoor grijpt deze Britse kunstenares het 800-jarige bestaan van Turnhout aan als uitgangspunt voor haar werk. Met '800 Lights' wil ze 800 lichten ontsteken voor de jarige stad. Daartoe verandert ze de straatverlichting op de Grote Markt, en doet ze tegelijk een oproep aan de inwoners van Turnhout om aan dit project te participeren door zelf een licht te veranderen, in hun huis, op hun werk of school... Het resultaat hiervan kan worden bekeken op de site van Tweespoor en ter plekke in de stad.

Guillaume Bijl

Philip Aguirre y Otegui - La Ultima Isla

Laura Wilson - Sketch for 800 Lights

E R F G O E D

BUURTVERHALEN

Buurtverhalen begon als een persoonlijk initiatief van Turnhoutenaar Françis Deckx die samen met zijn buurt Wobeg-Vaart een boek maakte: 'Weesgegroet. De geschiedenis van een buurt', waarin hij de geschiedenis van zijn wijk vertelde. Het boek werd al snel populair en de reacties waren vaak erg emotioneel en betrokken. Dit inspireerde Erfgoedcel Noorderkempen tot een buurtverhalenproject, vanuit een 'History from Below'-aanpak, waarbij de buurtbewoners - dus niet-geschoolde historici - aan geschiedschrijving doen: ze vertellen als collectief de geschiedenis van hun eigen buurt.

In de geschiedenis van het buurtwerk speelt Turnhout een voortrekkersrol. Turnhout kan zelfs bestempeld worden als de bakermat van het buurtwerk in Vlaanderen. Midden jaren '70 werd een een werkloze die vrijgesteld was van stempelcontrole aangeworven, om in de volkswijk Stokt naast het kanaal aan de slag te gaan, naar aanleiding van de milieuproblematiek rond de fabrieken van het staalbedrijf Allard. Rond 1980 was in één van de werkmanshuisjes die ooit nog door Allard werden gebouwd ook één van de eerste buurthuizen gevestigd (zie ook p.22).

Samen met de komst van de Warande en het eerste professioneel ondersteunde jeugdhuis veroorzaakte het buurtwerk een soort progressieve golf in deze stad aan de rand van het land. De perifere ligging bleek uit te nodigen tot het vooruitstrevend experiment. In een latere fase werd dit buurtwerk opgepikt door andere steden en gemeentes.

De boeiende invalshoek voor dit buurtverhalenproject vond Erfgoedcel Noorderkempen bij videokunstenares Ilke De Vries. In de zoektocht van Ilke De Vries naar interessante buurtverhalen borrelden al snel vele herinneringen op bij de buurtbewoners. Verhalen uit de oorlog, in en rond de Vaart, over verborgen sluipweggetjes en schuilplaatsen, boemannen en heksen. Daardoor besloot Ilke De Vries dieper in te gaan op de kleine en grote angsten van mensen binnen Turnhout. Vele verhalen van de buurtbewoners uit drie Turnhoutse stadswijken (Gulden Vellekens, Stokt en Weesgegroet) heeft ze opgenomen en verwerkt tot een video-installatie.

Tijdens Tweespoor worden de videofilms van Ilke De Vries zowel in het hart van elke deelnemende wijk getoond als in het Stadhuis op de Markt. (zie ook p. 12)

Cor Van Istendael
Erfgoedcoördinator Erfgoedcel
Noorderkempen

Ilke De Vries

A
SENIORENRESIDENTIE DE NIEUWE KAAI
Nieuwe Kaai 5

B
BUURTHUIS 'T STOKT
Brugstraat 25

C
STADHUIS
Grote Markt 1

D
DEN BOND
Korte Begijnenstraat 24-26

Ilke De Vries (B, 1981)
'Duistere plekken en hun levendige herinneringen' (2012)

Het werk van Ilke De Vries vormt een kruispunt in het parcours van Tweespoor. Samen met de buurtbewoners van drie Turnhoutse stadswijken (Gulden Vellekens, Stokt en Weesgegroet) ging De Vries op zoek naar angsten. Hierbij komen zowel grote als kleine angsten aan bod, angsten die gemeengoed zijn (bijvoorbeeld voor mythische figuren) of individuele angsten van verschillende generaties. De verhalen van wijkbewoners verwerkte ze tot een video-installatie, die zowel in het Stadhuis als in verschillende buurthuizen gepresenteerd wordt.

Ike De Vries - Duistere plekken en hun levendige herinneringen (c) Patrick Jacobs

A

SENIORENRESIDENTIE DE NIEUWE KAAI

Nieuwe Kaai 5

Het Kempens Kanaal (Dessel-Turnhout-Schoten) werd reeds in 1846 geopend, maar stopte in Turnhout aan de Oude Kaai. De Nieuwe Kaai kwam er pas nadat men in 1863 het kanaal doortrok tot in Antwerpen. De draaikom waar schepen vroeger konden keren, kreeg toen de naam Nieuwe Kom of Nieuw Bassin.

Oorspronkelijk stond deze plaats bekend omwille van de geschikte klei voor potten- en steenbakkers (tichelrie, vandaar ook de Tichelarijstraat vlakbij). In de 19de eeuw vestigde de cultuurvereniging 'L'Echo de la Campine' er haar zomerlokaal met een eigen concertzaal en een kiosk. In 1930 bouwde Antoine Coppens op deze locatie zijn ANCO fabriek. ANCO is een 'household name' die de wereld veroverde met bloem in verpakkingen van 1 kg. Recent zijn de fabrieksgebouwen omgevormd tot woontorens. Op deze site wordt ook een nieuwe afdeling van deze seniorenresidentie gebouwd.

B

BUURTHUIS 'T STOKT

Brugstraat 25

Buurtwerk 't Stokt huist pas sinds de zomer van 2011 in dit buurthuis in de Brugstraat. Voordien betrok ze één van de werkmanshuisjes die ooit nog door Allard werden gebouwd, op de hoek van de Kongostraat en de Schipperstraat. Het buurtwerk zette zich verwoed in om deze huisjes te laten beschermen als monument. Ironisch genoeg moest datzelfde comité nadat de bescherming rond was en tot de renovatie kon worden overgegaan, zelf op zoek naar een nieuwe locatie, die ze vond in de Brugstraat. Het renovatiedossier voorzag immers dat de woningen achteraf alleen maar als woning mochten worden benut. Recent zijn de huisjes ook erkend als monument door Monumenten en landschappen.

C

STADHUIS

Grote Markt 1

Gebouwd in 1960 ter vervanging van het oorspronkelijke 18de-eeuws stadhuis dat midden op de markt stond aan de kant van de Herentalsstraat en in 1962 'om verkeerstechnische redenen' gesloopt werd. Hiervoor moest de oorspronkelijke bescherming als monument inderhaast worden opgeheven. Om het nieuw stadhuis te kunnen bouwen werden nog twee waardevolle historische gebouwen neergehaald: het 'Torenhuis' en het gebouw ernaast, beide uit de 17de eeuw. In 2004 verhuisden verschillende stadsdiensten naar de 'Campus Blairon', de voormalige kazerne Blairon.

D

DEN BOND

Korte Begijnenstraat 24-26

De Katholieke Volksbond werd in Turnhout in 1895 opgericht. Het oorspronkelijke complex dat in 1914 werd gebouwd en openging in volle oorlogsperiode, was veel uitgebreider. De huidige bebouwing is het resultaat van vele bouwbases, waarvan de laatste in 2009 werd afgerond.

ZIJSPOREN

In de loop van Tweespoor vinden een aantal Zijsporen plaats. Info en updates vindt u op de website van de Warande: www.warande.be.

KUNST

LINE BOOGAERTS
performance

Tijdens de opening van Tweespoor voert Line Boogaerts een performance uit bij haar werk 'Stereodromen'.
zaterdag 17 maart om 15 uur
Paterspand
Patersstraat 100
gratis

HANS WUYTS
ARASTT toonmoment #8

Met werk van Marina Yee, Pieter Huybrechts en Luc Vleugels.
zaterdag 17 maart om 16 uur
de Warande
Warandestraat 42
gratis

ANNE-MIE VAN KERCKHOVEN & LEEN HUET
publicatie en lezing

Presentatie van de publicatie en lezing door Leen Huet naar aanleiding van haar samenwerking met Anne-Mie Van Kerckhoven voor Tweespoor.
meer info: www.warande.be

EMILIO LOPEZ MENCHERO
periscoop

Via de periscoop van kunstenaar-architect Emilio Lopez Menchero in de watertoren kunnen de toeschouwers de horizon van Turnhout afspeuren naar architectuur. Het project roept vragen op rond de herbestemming van de watertoren en rond kwalitatieve architectuur in de regio.
organisatie: Ar-Tur
elke woensdag, donderdag en vrijdag
tussen 18.30 en 20 uur
watertoren
gratis

LUK VAN SOOM
performance

Op verschillende momenten gedurende de tentoonstelling stelt Luk Van Soom zijn 'Fabrica de Stelle' in werking.
meer info: www.warande.be

VAAST COLSON
happening

Tijdens Tweespoor gebruikt Vaast Colson zijn installatie als locatie voor een happening.
meer info op www.warande.be

RONDLEIDINGEN

Er worden rondleidingen op maat aangeboden voor zowel groepen als individuele bezoekers. Er kan gekozen worden voor een wandeling of een fietstocht.

De rondleidingen voor individuele bezoekers vertrekken tweewekelijks op zaterdag om 10 of 14 uur vanuit de Warande (onthaalbalie) op volgende data:
- zaterdag 31 maart - 10 of 14 uur
- zaterdag 14 april - 10 of 14 uur
- zaterdag 28 april - 10 of 14 uur
- zaterdag 12 mei - 10 of 14 uur
- finissage op zondag 20 mei - 10 + lezing, zie verder

duur: twee uur langs hoogtepunten uit Tweespoor
taal: Nederlands
aantal: 10 tot 20 mensen
reserveren (verplicht): tento@warande.be

prijs voor de gids
(exclusief toegang tot de tentoonstelling):
groepen: 70 euro (groepen kunnen een moment vastleggen op afspraak)
individuele bezoeker: 7 euro

FINISSAGE EN LEZING

Op de finissage op zondag 20 mei wordt om 10 uur een lezing met aansluitend een rondleiding georganiseerd.
meer info: www.warande.be.

ERFGOED

ERFGOEDDAG 2012
zondag 24 april van 10 tot 18 uur

meer info:
www.erfgoeddagnoorderkempen.be

ACTIVITEITEN ROND 125 JAAR ACW

In 2012 bestaat de christelijke vakbond ACW 125 jaar. Deze verjaardag wordt in Turnhout gevierd met verschillende activiteiten, waaronder een buurtborrel, een concert, een viering...
Den Bond, Korte Begijnenstraat 24-26
meer info: www.erfgoedcelnoorderkempen.be

WEEK VAN DE AMATEURKUNSTEN

Van vrijdag 27 april tot zondag 6 mei kunnen kunstliefhebbers hun hart ophalen tijdens de Week van de Amateurkunsten (WAK). Het thema van deze editie is 'HOMEMADE'.
alle info over vind je op www.wak.be

MEER IN DE WARANDE

EXPO

van 1 tot 31 juli
Landschapsschilders
met curator Hans Op de Beeck
De in Turnhout geboren en internationaal gewaardeerde kunstenaar Hans Op de Beeck gaat op zoek naar getalenteerde, niet-professionele kunstenaars. Als gelegenheidscurator stelt hij een tentoonstelling met 'Landschapsschilderijen' samen, waarin ruimte is voor zowel stedelijke als natuurlijke landschappen.

van 15 september tot 11 november
Jef Geys
In het najaar wordt de nieuwe exporuimte geopend door de Kempische (en wereld-) kunstenaar Jef Geys die recent nog een grote overzichtstentoonstelling had in het M HKA en die voor het eerst in lange tijd opnieuw in de Warande te zien zal zijn. In zijn tentoonstelling 'Licht en Architectuur' toont hij nieuw werk waarmee hij inspeelt op het ontwerp van de nieuwe tentoonstellingsruimte van Beel & Achtergael Architecten.

van 24 november tot 6 januari
expo STORMOPKOMST
De internationale groepstentoonstelling 'Playtime' onderzoekt hoe hedendaagse kunstenaars in hun werk omgaan met een alledaags thema als spelen. Kunstwerken die speelgoed als onderwerp of vertrekpunt nemen, worden daarbij binnen een groter geheel geplaatst, waarbij er ook aandacht is voor entertainment, sport en creativiteit.

THEATER

26, 27 en 28 april om 20.15 uur
't ARSENAAL en WALPURGIS - 'HAVEN 010'
Locatietheater over hedendaagse migratie in de Kapel van Merksplas Kolonie.

31 mei, 1 en 2 juni om 20.15 uur
FC BERGMAN - 'Terminator Trilogie'
Een woordenloos spektakel in openlucht van één van de interessantste nieuwe theatergezelschappen in Vlaanderen.

van 21 juni t.e.m. 1 juli
UNM - 'Tussen hond en wolf' (uitverkocht)
Één van dé succesvoorstellingen van de Zomer van Antwerpen.

van 13 tot 17 juli
The Generosity Labyrinth
In het kader van Turnhout 2012 wordt een theatervoorstelling met internationale allure op poten gezet. Veertig jongeren uit Frankrijk, Denemarken, Slovenië en België zullen deelnemen aan een project van de vermaarde Colombiaanse theatermaker Enrique Vargas. De voorstelling stelt zintuiglijke waarnemingen centraal.

MUZIEK

zondag 18 maart om 20.15 uur
Nicholas Payton (USA)
Het kwartet van de trompettist stelt haar nieuwe album 'Bitches' voor in de Warande. Exclusief voor België! Van de Amerikaanse jonge leeuwen op de trompet is Nicholas Payton misschien wel de beste: swingender dan Wynton Marsalis, en coherenter dan Roy Hargrove.

zaterdag 21 april om 20.15 uur
Stacey Kent (USA)
De grote ster uit de vocale jazz op het befaamde Blue Note-label geeft op geheel eigen wijze invulling aan tijdloze jazz, zowel met klassiekers als met eigen repertoire.

zaterdag 27 april
Great Lake Swimmers
De folkrock band uit Toronto, Canada maakt intieme nummers begeleid op banjo, gitaar, contrabas en percussie. Hun muziek past perfect in het rijtje van Will Oldham, Timesbold, Fleet Foxes... In april stellen ze hun vijfde album, 'New Wild Everywhere' voor in de Kuub.

Dit is een selectie uit het aanbod van de Warande. U vindt op onze website een volledig overzicht. www.warande.be

MEER IN TURNHOUT

Turnhout 2012: Cultuurstad van Vlaanderen
In 2012 bestaat Turnhout 800 jaar én krijgt de stad Cultuurstad van Vlaanderen als titel mee. Heel het jaar vinden verschillende culturele activiteiten plaats, die gebundeld worden onder www.turnhout2012.be.

ENKELE VAN DEZE ACTIVITEITEN WORDEN IN DEZE BROCHURE UITGELICHT

van 17 maart tot 31 oktober
Taxandriamuseum:
Turnhout Terminus Turnhout Centraal
www.turnhout.be/taxandriamuseum

van 21 maart tot 9 november
Watertorenfestival
www.turnhout2012.be

23 maart, 27 april, 11 mei, 15 juni
Creative Factory
www.creative-factory.be

van 20 tot 29 april
Filmfestival Open Doek
www.opendoek.be

van 27 april tot 20 mei
The Global Soul
www.warande.be/dinamo

van mei tot september
Romboïdes in het Begijnhof
www.twintigplusnuldrie.be/vzwdetweedehelft.php

van 4 mei tot 3 juni
Compelling Faces
nl.similes.be

van 1 tot 30 september
Het Geweven Woord
www.turnhout2012.be

van 15 september tot 11 november
Ar-Tur architectuurcentrum:
De Turnhoutse School
www.ar-tur.be

van maart tot december
VITRINE
vitrine2012.wordpress.com

ETEN EN DRINKEN

Verschillende uitbaters van restaurants over brasseries tot fijne koffiehuisjes stelden een 'Turnhout 2012-menu' samen. Voor het bedrag van 20,12 euro kan u genieten van een origineel menu, dat geheel of gedeeltelijk samengesteld is met streekgebonden producten. Aan de fijnproevers is ook gedacht. Voor 45 euro kiest u al voor een menu 2012 delux. Ook zijn er enkele lokale kroegjes en zaken die een speciale actie doen in het kader van 2012. U herkent de deelnemers aan een 2012-schildje aan hun voorgevel. Bovendien worden alle acties gebundeld in een brochure.

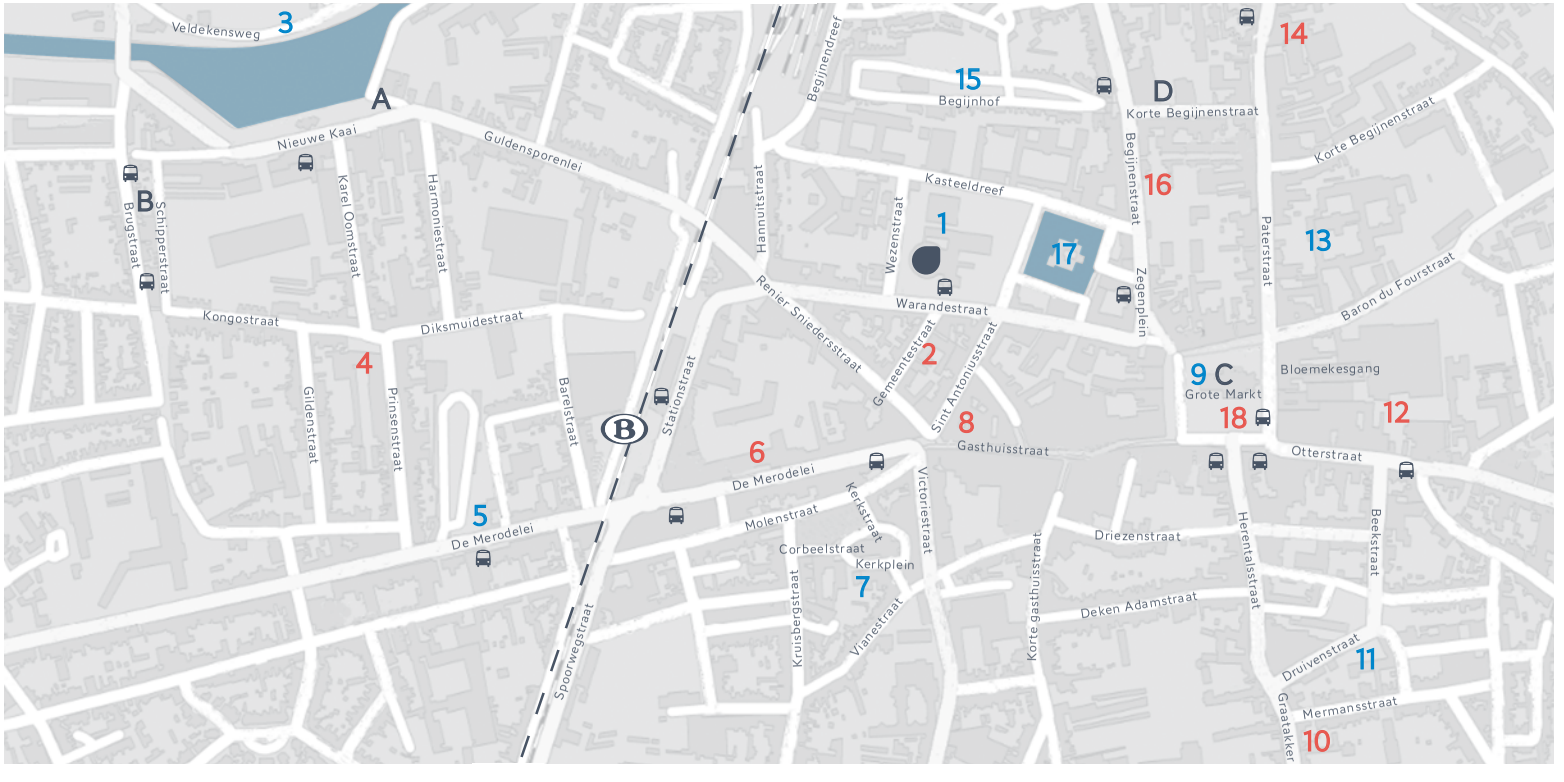

1 - DE WARANDE p. 7
Warandestraat 42
Marta Volkova & Slava Shevelenko

2 - STEDELIJKE ACADEMIE VOOR SCHONE KUNSTEN p. 8
Gemeentestraat 5
Kris Gevers

3 - NIEUWE KAAI p. 8
Veldekensweg
Vaast Colson

4 - PROJECTENCENTRUM p. 9
Kongoplein 2
Marie Snauwaert

5 - BUSDEPOT VAN DE LIJN p. 10
de Merodelei 148 (tuin)
Gerard Groenewoud & Tilly Buij

6 - MERODE-CENTER p. 10
de Merodelei
Tom Woestenborghs

7 - STEDELIJKE MUZIEK-ACADEMIE TURNHOUT p. 11
Kerkplein 32 (tuin)
Marta Volkova & Slava Shevelenko

8 - GALERIJ VIVALDI p. 12
tussen Gasthuisstraat en St. Antoniusstraat
Liliane Vertessen

9 - STADHUIS p. 12
Grote Markt 1
Ilke De Vries

10 - DE TWEEDE HELFT VZW p. 13
Graatakker 7
Lara Dhondt

11 - NATIONAAL MUSEUM VAN DE SPEELKAART p. 14
Druivenstraat 18
Marc Schepers

12 - TURNOVA-SITE p. 14
(toegang via Bloemekensgang, Grote Markt 32 of Otterstraat)
Luk Van Soom

13 - HEILIG GRAF p. 15
Patersstraat 26
Anne-Mie Van Kerckhoven

14 - PATERSPAND p. 16
Patersstraat 100
Line Boogaerts
Marta Volkova & Slava Shevelenko

15 - BEGIJNHOF
Grasveld p. 17
Cristian Bors & Marius Ritiu
huis 21a p. 18
Anne-Mie Van Kerckhoven

16 - TAXANDRIAMUSEUM p. 18
Begijnenstraat 28
Guillaume Bijl

17 - KASTEEL VAN DE HERTOGEN VAN BRABANT p. 18
Kasteelplein 1
Philip Aguirre y Otegui

18 - GROTE MARKT EN DOORHEEN HET PARCOURS p. 19
Laura Wilson

Ilke De Vries p.21-22

A - SENIORENRESIDENTIE DE NIEUWE KAAI
Nieuwe Kaai 5

B - BUURTHUIS 'T STOKT
Brugstraat 25

C - STADHUIS
Grote Markt 1

D - DEN BOND
Korte Begijnenstraat 24-26